

Update Bureau Edustandaard

Voor de Standaardisatieraad van 15 september 2026

Voor:	Standaardisatieraad Edustandaard
Van:	Bas Kruiswijk (Bureau Edustandaard)
Datum	15 september 2026

Inhoud

1. Bijeenkomst Architectuurraad 3 september 2026	1
2. Nieuwe standaarden en afspraken	2
3. Minor updates van geregistreerde afspraken en standaarden	3
4. Structurele bewaking samenhang.....	4
5. Terugkoppeling IBP/UBV	5
6. Bestuurlijk eigenaarschap.....	5
7. Update proces relevante standaarden zonder Nederlands toepassingsprofiel.....	5
8. Onderwijsinformatiestelsel	6
9. Werkgroep Toegang.....	6
10. Werkgroep Edukoppeling	6
11. Mededelingen	7

NB: voor afkortingen wordt verwezen naar edustandaard.nl en de [ROSA-wiki](#).

1. Bijeenkomst Architectuurraad 3 september 2026

Er heeft op 3 september een bijeenkomst van de Architectuurraad Edustandaard plaatsgevonden. De stukken vindt u [hier](#).

De agendapunten waren:

- Update toetsing en registratie van standaarden en afspraken
- Advies registratie standaard E-Portfolio NL
- Registratie CompetentNL: toetsingsprocedure en ROSA Scan
- Update ROSA en werkgroep Onderwijssemantiek

2. Nieuwe standaarden en afspraken

Als vast onderdeel van dit verslag geven we een overzicht van alle lopende en te verwachten procedures voor registratie van afspraken en standaarden. Onderstaand een kort overzicht met bij elke afspraak of standaard een korte toelichting en waar het zich bevindt in het registratieproces.

Afspraak	Toelichting	Status	Planning
Toetsingsprocedure in afronding			
CompetentNL Aangemeld 28-8-2026	CompetentNL is de nationale skillstaal met bijbehorende voorziening, gerealiseerd in het programma Vaardig met Vaardigheden	Toetsing en ROSA-scan afgerond. Bespreking en besluitvorming in AR van 3 september en SR van 15 september 2026	Afronding in SR van 15 september 2026
Lopende procedures			
OCW Taxonomie Geregistreerd 09-2015 Laatst vastgestelde versie 01-2023	De OCW Taxonomie is een afspraak voor het vastleggen en uitwisselen van gegevens in de verantwoordingsketen voor het onderwijs, gebaseerd op SBR/XBRL.	Afspraak is al lange tijd niet geactualiseerd; de actuele versie nu opnieuw aangemeld en getoetst - Aanmelding ontvangen op 9 juni 2026 - Verificatiegesprek op 25 augustus 2026 - Toetsing en ROSA-scan lopen nog - Beoogde afronding in AR van 13 oktober of 17 november en SR van 1 december 2026	Afronding in SR van 1 december 2026
Metamodel Edubadges Aangemeld 02-2024	Afspraak voor te gebruiken metadata bij Edubadges	Afspraak is aangemeld, maar nooit geregistreerd. Actuele versie wordt nu opnieuw aangemeld. - Aanmelding ontvangen op 1 juli 2026 - Verificatiegesprek wordt gepland in oktober 2026 - Beoogde afronding in AR van 17 november en SR van 1 december 2026	Afronding in SR van 1 december 2026 of Q1 2027
Procedure in voorbereiding			
Edukoppeling	Voor Edukoppeling is een nieuwe	De profielen (CloudEvents en Oauth	Aanmelding begin 2027

Geregistreerd mei 2017 Laatst vastgestelde versie februari 2021	conceptversie voorbereid die beter aansluit op moderne RESTful API's, token-based access en event-driven architecturen. Daarmee wordt de standaard toekomstbestendiger voor veilige machine-to-machine gegevensuitwisseling in nieuwe ketensamenwerkingen.	client credentials (profile) zijn al in concept beschikbaar, maar de bijbehorende architectuur wordt nog ontwikkeld in aanloop naar registratie begin 2027.	
QTI 3.0	Internationale (1EdTech) standaard voor het uitwisselen van toetsinformatie. Behoeft aan beschrijving en registratie van een Nederlands onderwijs toepassingsprofiel.	Werkgroep geformeerd, uitwerking toepassingsprofiel in gevorderd stadium. Registratie wordt voorbereid.	Aanmelding eind 2026
NL-LOM	Metadata toekennen aan educatieve content om de vindbaarheid en vergelijkbaarheid te vergroten. Toepassingsprofiel op de internationale standaard IEEE-LOM	Afspraak is geregistreerd bij Edustandaard, maar al enige tijd niet meer geactualiseerd. De werkgroep is nieuw leven ingeblazen en bereidt een actualisering van de registratie voor.	Onbekend
HOVI	Standaard om studiekeuze-informatie op gestandaardiseerde wijze beschikbaar te stellen	Standaard is geregistreerd bij Edustandaard, maar al enige tijd niet meer geactualiseerd. Hernieuwd contact om registratie te vernieuwen. Startgesprek heeft plaatsgevonden op 9 juni 2026.	Onbekend
Overige			
Afsprakenstelsel Vervolgonderwijs (Npuls)	Binnen Npuls zijn er drie kwartiermakers bezig met een visie op een eventueel afsprakenstelsel vervolgonderwijs.	Nog in fase kwartiermaken. Edustandaard heeft periodiek overleg.	Onbekend

3. Minor updates van geregistreerde afspraken en standaarden

Bij minor updates van geregistreerde afspraken en standaarden wordt de Standaardisatieraad op de hoogte gesteld van de wijziging zonder dat hier formele besluitvorming over hoeft plaats te vinden. Hieronder de wijzigingen van de afgelopen 3

maanden en een korte toelichting. Na afloop van de Standaardisatieraad worden minor updates als vastgesteld beschouwd en bijgewerkt op de website.

Waardenlijsten RIO

Binnen RIO zijn er twee canonieke informatiemodellen, een voor het basisonderwijs (RIO-bo) en een voor het (voortgezet) speciaal onderwijs (RIO-so/vso) gedefinieerd, met verschillende belangrijke waardenlijsten. Jaarlijks worden deze waardenlijsten aangepast aan veranderde omstandigheden en inzichten.

Nieuwe minor versie Waardenlijsten RIO-po schooljaar 2026-2027

Deze minor update betreft de jaarlijkse wijziging voor het nieuwe schooljaar.

Voor dit schooljaar zijn er weinig wijzigingen:

- De 4 kernlijsten zijn niet gewijzigd (opleidingskenmerken, opleidingen en opleidingsgroepen, communicatiecontexten en expertises so, vso).
- In de sinds 2025-2026 toegevoegde lijst 'vakken en leergebieden' die nog in ontwikkeling is, zijn een aantal fouten hersteld voor het schooljaar 2026-2027.

Nieuwe minor versie Waardenlijsten RIO-vo schooljaar 2026-2027

Deze minor update betreft de jaarlijkse wijziging voor het nieuwe schooljaar.

Voor dit schooljaar zijn er de volgende wijzigingen:

- In twee van de drie kernlijsten (opleidingskenmerken, opleidingen en opleidingsgroepen, communicatiecontexten):
 - Opleidingskenmerken - praktijkgericht programma voor havo vervalt
 - Opleidingen en opleidingsgroepen – meerdere wijzigingen naar aanleiding van veranderde omstandigheden
- In de sinds 2025-2026 toegevoegde lijst 'vakken en leergebieden' die nog in ontwikkeling is, zijn een aantal fouten hersteld voor het schooljaar 2026-2027.

4. Structurele bewaking samenhang

Naar aanleiding van de vorige vergadering heeft bureau Edustandaard verkend welke vorm passend is om samenhang en raakvlakken tussen standaarden, afspraken en registers structureel te bewaken. De werkgroep Samenhang is daarvoor inhoudelijk een logisch gremium, maar heeft op dit moment onvoldoende capaciteit om deze rol structureel op zich te nemen. Daarom wordt nu gekeken naar een lichte werkwijze die structureel toezicht voldoende afdekt.

We zien dat er al twee zaken recent verbeterd zijn in de bestaande structuren Bureau Edustandaard:

1. Samenhang wordt al explicieter meegenomen in de vernieuwde toetsingsprocedure.
2. In de jaarlijkse reviewronde langs de werkgroepen wordt daarnaast expliciet gevraagd welke andere standaarden, afspraken, registers of voorzieningen worden geraakt. Samenhang zal toegevoegd worden aan het jaarlijkse rapport naar aanleiding van deze review voor de Architectuurraad en de Standaardisatieraad.

Werkgroep Samenhang

De werkgroep Samenhang komt sinds enige tijd weer regelmatig (4 keer per jaar) bij elkaar, in een samenstelling waarin in ieder geval SURF, MBO Digitaal, Kennisnet en Npuls vertegenwoordigd zijn. De insteek is om thematisch onderwerpen te kiezen die om inhoudelijke afstemming vragen.

Op dit moment vindt intensieve afstemming plaats om de informatiemodellen van de verschillende architecturen op elkaar af te stemmen. Met name binnen de HORA heeft veel ontwikkeling

plaatsgevonden. Deze ontwikkelingen worden meegenomen in de modellen van de MORA en FORA, en de gemeenschappelijke basis moet worden opgenomen in de ROSA.

Relatie met (groeifonds)programma's

Daarnaast wordt er in overleg met OCW en de sectorpartners nagedacht over hoe de voorzieningen die nog in ontwikkeling zijn, met name binnen de Groeifondsprogramma's al eerder in kaart gebracht kunnen worden, en getoetst kunnen worden in een ROSA Scan. Dit wordt nader uitgewerkt in een voorstel aan de Informatiekamer, gericht op verdere versterking van de governance op architectuur en standaarden. Dit punt is apart geagendeerd onder agendapunt 4.

5. Terugkoppeling IBP/UBV

Bij de vaststelling van het Certificeringsschema IBP is afgesproken dat de werkgroep IBP/UBV, in afstemming met betrokken partijen, aanvullende uitleg uitwerkt bij interpretatievragen rond de toepassing van het certificeringsschema. Bureau Edustandaard heeft dit punt onder de aandacht gebracht bij de werkgroep en die heeft al een voorstel opgesteld ter bespreking. In de zomerperiode was geen gelegenheid voor een werkgroepbijeenkomst, maar voor de eerstvolgende vergadering is dit onderwerp geagendeerd en zal de uitwerking worden vastgesteld.

Vervolgactie: Bureau Edustandaard informeert de Standaardisatieraad zodra de aanvullende toelichting beschikbaar is.

6. Bestuurlijk eigenaarschap

Naar aanleiding van de vorige vergadering heeft Bureau Edustandaard uitgewerkt hoe bestuurlijk eigenaarschap per standaard of afspraak inzichtelijk kan worden gemaakt. In de vorige vergadering is benadrukt dat niet alleen duidelijk moet zijn welke werkgroep inhoudelijk betrokken is, maar ook welke partij, samenwerking of governance-structuur bestuurlijk verantwoordelijk is voor beheer en doorontwikkeling.

Daarbij wordt per standaard of afspraak onderscheid worden gemaakt tussen het aanspreekpunt van de beherende werkgroep en het bestuurlijke aanspreekpunt in de Standaardisatieraad van Edustandaard.

Voor structurele borging wordt voorgesteld om dit onderdeel mee te nemen in het rapport voor de jaarlijkse lifecycle-uitvraag. Daarmee kan periodiek worden gecontroleerd of het bestuurlijk eigenaarschap nog actueel is en of de beheerstructuur voldoende duidelijk is. Het rapport van de eerste jaarlijkse lifecycle-uitvraag staat op de agenda voor de Standaardisatieraad van Q4.

7. Update proces relevante standaarden zonder Nederlands toepassingsprofiel

Bureau Edustandaard werkt de duiding van relevante externe standaarden verder uit. Daarbij wordt de terminologie aangescherpt. In plaats van kwalificaties als "niet relevant" wordt duidelijker onderscheid gemaakt tussen standaarden die niet onderwijs-specifiek zijn, standaarden die generiek relevant zijn maar geen nadere duiding door Edustandaard vragen, en standaarden die inhoudelijk relevant zijn in samenhang met Nederlandse onderwijsafspraken.

Daarnaast werkt Bureau Edustandaard aan de inrichting van een periodieke mutatiecontrole op de gekozen bronnen, te beginnen met Forum Standaardisatie en 1EdTech. Het uitgangspunt blijft dat alleen relevante wijzigingen of strategische dilemma's aan de Standaardisatieraad worden voorgelegd.

Bij toekomstige registraties wordt explicieter vastgelegd welke externe standaarden zijn gebruikt of geraakt. Dit kan bijvoorbeeld door het aanmeldformulier of de toetsingsprocedure aan te scherpen met een vraag naar onderliggende externe standaarden en de relatie met de aangeboden standaard of afspraak.

8. Onderwijsinformatiestelsel

Edustandaard is als één van de leden van de kerngroep nauw betrokken bij de ontwikkeling van het Onderwijsinformatiestelsel. Deze kerngroep bestaat uit vertegenwoordigers van OCW, SURF, MBO Digitaal, Kennisnet, DUO en Edustandaard.

Inmiddels is er een “Visie op het Onderwijsinformatiestelsel (OIS)” opgesteld. Deze visie beoogt richting te geven aan de invulling van de digitale tussenruimte, de ruimte tussen (grote) leveranciers en de onderwijsinstelling waar nog geen heldere governance afspraken zijn om de gewenste grip te houden op data, informatie en gebruik van voorzieningen die nodig zijn voor het geven van goed onderwijs en de continuïteit daarvan.

Deze visie is eerder al met de leden van de Standaardisatieraad gedeeld.

9. Werkgroep Toegang

Eén van de generieke Edustandaard werkgroepen is de werkgroep Toegang en houdt zich bezig met de ontwikkelingen rondom Identity and Access Management.

Omdat het thema digitale identiteit in alle sectoren nu zeer actueel is, heeft de werkgroep het initiatief genomen om daarvoor een sectoroverstijgende visie uit te werken. Dit omvat vooral het samenbrengen van de visies die op verschillende plekken al zijn uitgewerkt (denk aan de HOSA, MOSA, FOSA en het Npuls-programma) tot een overkoepelende visie die als vertrekpunt voor de hele onderwijsketen kan gelden.

De ambitie is om het visiedocument dit najaar af te ronden, en achtereenvolgens in de Architectuurraad en Standaardisatieraad te bespreken en vast te stellen.

10. Werkgroep Edukoppeling

Een andere generieke Edustandaard werkgroep is de werkgroep Edukoppeling. Deze werkgroep houdt zich bezig met afspraken en standaarden voor gegevensuitwisseling in de onderwijsketen. Voor de eenduidige en vertrouwelijk gegevensuitwisseling in de onderwijsketen is Edukoppeling geïntroduceerd, een variant van de overheidsbrede Digikoppeling-standaard.

Onderdeel van de Edukoppeling standaard is het OAuth-profiel voor autorisatie. Dit is nu dusdanig uitgewerkt dat het als conceptversie is gepubliceerd. Belanghebbenden worden uitgenodigd om deze versie te reviewen en reviewcommentaar te delen. Zie [het nieuwsbericht op de Edustandaard website](#).

11. Mededelingen

- De aankomende bijeenkomsten van de Standaardisatieraad voor 2026 zijn gepland op:
 - 1 december 2026, 13:00 – 15:00, online of fysiek zal besproken worden.
- Voor 2027 is op 8 september een datumprikker rondgestuurd.
- De leden van de Standaardisatieraad wordt gevraagd om onderwerpen aan te dragen die aandacht verdienen in de aankomende bijeenkomsten van de Standaardisatieraad.